

ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕಾಣಿಕೆ

ಶ್ರೀ ವಿ.ಟಿ. ತಿರುನಾರಾಯಣ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್

ವಿಪುಲ ಸಂಶೋಧನಗಳಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಮಟ್ಟದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಹಸ್ರಾರು ವರುಷಗಳಿಗೆ ಮೊದಲೇ ನೆಲೆಸಿತ್ತೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಟ್ಟಿದೆ. ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯೂ ಗಣನೀಯವಾದ ಅಂಗವಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ವಸ್ತುಪರಿಚಯರೂಪವಾದ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಯಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಕೋಶವೇ ಭಾಷೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಗೋಚರವಾಗಬಲ್ಲ ಅರ್ಥದೊಡನೆ ಶಬ್ದವು ನಿಕಟಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಶಬ್ದದಿಂದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವಿನಿಮಯಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾಷೆಯನ್ನು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಜನರು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರಾದರೂ ಗ್ರಂಥರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುವುದು ವೇದಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ. ಮತ್ತಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಲ್ಲವಾದರೂ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಗ್ರಂಥರಾಶಿಯೆಂದು ವೇದಗಳಿಗೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ ಭಾಷೆಗೂ ಅತಿಶಯವಾದ ಪುರಸ್ಕಾರವು ದೊರೆಯಿತು. ಆ ಮಾನ್ಯತೆ ಇಂದಿಗೂ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿಲ್ಲ.

ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕ ಮತ್ತು ಅಲೌಕಿಕವಾದ ವಿಷಯಗಳ ವಿಚಾರವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಸುಖಪ್ರಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ದುಃಖನಾಶವು ಸರ್ವದಾ ಧೈಯವಾದುದರಿಂದ ಆ ಧೈಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ವಿಧಾನಮಾಡಿದೆ. ಪಶು, ಪುತ್ರ, ಅನ್ನ, ಆರೋಗ್ಯ, ಉಪಕರಣಸಂಪತ್ತಿ, ಶತ್ರುನಿರೋಧ ಇವು ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾದ ಲೌಕಿಕಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು. ಈ ತೆರನಾದ ಸುಖಜೀವನವು ದೇಹವಿರುವವರೆಗೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅನಂತರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಮಾನವನ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನೂ ಮೀರಿ ದೇವದೇಹವನ್ನು ಪಡೆದು ಪಾರಲೌಕಿಕ ಸುಖವನ್ನು ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು. ಅದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ನಿತ್ಯನಿರಂತಿಶಯವಾದ, ದುಃಖಮಿಶ್ರವಲ್ಲದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಆನಂದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಉತ್ಕಟಾಕಾಂಕ್ಷೆಯೂ, ಅದರ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿಯೂ ಮೂಡಿ ಮಾನವನು ಮುಮುಕ್ಷುವೂ ಸಹ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸುಖಶಾಂತಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಸಾಧಿಸುವುದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯದ ಗುರಿಯಾದುದೆಂದು ಬಗೆದು ಜನರಿಗೆ ಮನುಷ್ಯಾನಂದವನ್ನು ಮೊದಲು ತಿಳಿಸಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದದಲ್ಲಿ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಯನ್ನೂ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದೆ.

ಈ ಬಗೆಯ ಶಾಂತಿ ಸುಖ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುವುದು ಧರ್ಮಜೀವನ. ಧರ್ಮಜೀವನದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಆತ್ಮತುಷ್ಟಿ, ಸಮಾಜದ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನೆರವಾಗುವಿಕೆ, ವಿಶ್ವಸೌಹಾರ್ದ, ಪರಹಿಂಸಾನಿಷೇಧ, ಧೈಯಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ತನಗೆ ತೊಂದರೆಗಳು ಬಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು, ಇವೇ ಮೊದಲಾದವು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಪರರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ಇಂತಹ ಉದಾತ್ತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ದೇಹ ಮತ್ತು ಆತ್ಮನನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಶಾಂತಿಸೌಖ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಸಮನ್ವಯರೂಪವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ವೇದಗಳು ಸಾರಿರುತ್ತವೆ.

ಈ ವಿಧವಾದ ಜೀವನವು ಸಂತತವೂ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದೆಂದೂ ಇದು ಸನಾತನವೆಂದೂ ಭಾವಿಸಿ ವೇದಾರ್ಥವನ್ನು ವಿಶದಗೊಳಿಸುವ ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳೂ, ಇತಿಹಾಸ, ಪುರಾಣ, ಕಾವ್ಯದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಕಲಾ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ರಚಿತವಾದುವು.

ಈ ಗ್ರಂಥಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿವೆ, ವೇದದ ಭಾಷೆಯು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಸ್ವರಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಪದಗಳೂ, ವಾಕ್ಯಗಳೂ ಭಾಷಾಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದ ಸುಸಂಸ್ಕೃತವಾಗಿ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಬೋಧಿಸುತ್ತವೆ.

ಇಂತಹ ಸ್ವಚ್ಛ ಸುಂದರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಲು ಅಶಕ್ತರಾದವರು ಅಸಂಸ್ಕೃತರೆಂದೂ ಪ್ರಾಕೃತರೆಂದೂ ಪರಿಗಣಿತರಾದರು. ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದು ಸಂಸ್ಕೃತ ನುಡಿಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಇಚ್ಛೆಯೇ ಅಥವಾ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಅವರು ಪ್ರಾಕೃತರಾದರು. ಅವರು ಬಳಸಿದ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತವಲ್ಲದ, ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಹೋಲುವ ಜನ್ಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಪ್ರಾಕೃತಭಾಷೆಯೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆಯಿತು - ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ (ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಪಾಳೇ ಭಾಷೆಯೂ ಸೇರುತ್ತದೆ) ಸಮನ್ವಯ ಜೀವನ ಬೋಧೆಯನ್ನು ಹರಡುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು.

ವೇದೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ವೇದಭಾಷೆಯ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳೂ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವರಗಳ ಲೋಪ, ಸಮಸ್ತ ಪದಗಳ ವಿಶೇಷ ಉಪಯೋಗ, ಗತ್ಯಂಶಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ವರ್ಣನಾಂಶಕ್ಕೆ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಇವೇ ಮುಂತಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ವಿಷಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಭೇದ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಸಮನ್ವಯ ದೃಷ್ಟಿ ಏಕರೂಪವಾಗಿದೆ. ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳೆಲ್ಲ ವೇದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವ ಸಂಭವದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮವಹಿಸುವುದು ಲೋಕದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಬೆಳಸಲು ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಷ್ಠವವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಶಾಶ್ವತ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನೀಡುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದುವು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಸಂಪರ್ಕ ಏರ್ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ವೇದಗಳ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಬೆಳೆದು ಬಂದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಸಮನ್ವಯ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಬಂದಿತು.ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಉತ್ತರದ ಸಂಸ್ಕೃತವೂ ದಕ್ಷಿಣದ ನುಡಿಯೂ ಸಂಪರ್ಕಹೊಂದಿ ಭಾರತದ ಸರ್ವಭಾಗದಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ವಿಧವಾದ ಸನಾತನವಾದ ಉದಾತ್ತ ಜೀವನವು ಪ್ರತಿಪಾದಿತವಾಯಿತು.

ಈ ಸಮನ್ವಯ ಜೀವನವು ಭಾರತೀಯರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜೀವನದ ಸರಣಿ. ಇದನ್ನು ವಿಶ್ವಕ್ಕೂ ಹರಡಿ ಮಾನವಕೋಟಿಗೆ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಸುಖಶಾಂತಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಭಾರತದ ಭಾಗ್ಯ.

ಭಾಷೆಗಳು ವಿವಿಧವಾದರೂ, ಜೀವನದ ವೈಖರಿಗಳು ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಮನುಷ್ಯನ ಶಕ್ತಿಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಅದ್ಭುತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದ್ಯಮಗಳು ಬಹುಮುಖವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದರೂ ಸನಾತನವೂ ಅನಪೇಕ್ಷ್ಯವೂ ಆದ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಸಮನ್ವಯ ಜೀವನದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕೈಬಿಡದೆ ಇರಬೇಕು. ಭಾರತದ ಸಮಗ್ರತೆಗೆ ಮೂಲ ಭಾರತದೇಶ ಒಂದೇ ಎಂಬ ದೃಢಭಾವನೆ. ಆ ಭಾವನೆಗೆ ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಾರಣ. ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಾದುದು ಸಮನ್ವಯ ಜೀವನ. ಅದನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಹಿರಿಮೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಈ ಲೇಖನವು ಮೊದಲಿಗೆ 'ಸವಿ ನೆನಪು - ದಿವಂಗತ ಪ್ರೊ. ಟಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯನವರ ಸ್ಮಾರಕ ಗ್ರಂಥ' ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಪ್ರಕಾಶಕರು: ತ. ವೆಂ. ಸ್ಮಾರಕ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ, ಮೈಸೂರು. ಮುದ್ರಣ 1970.